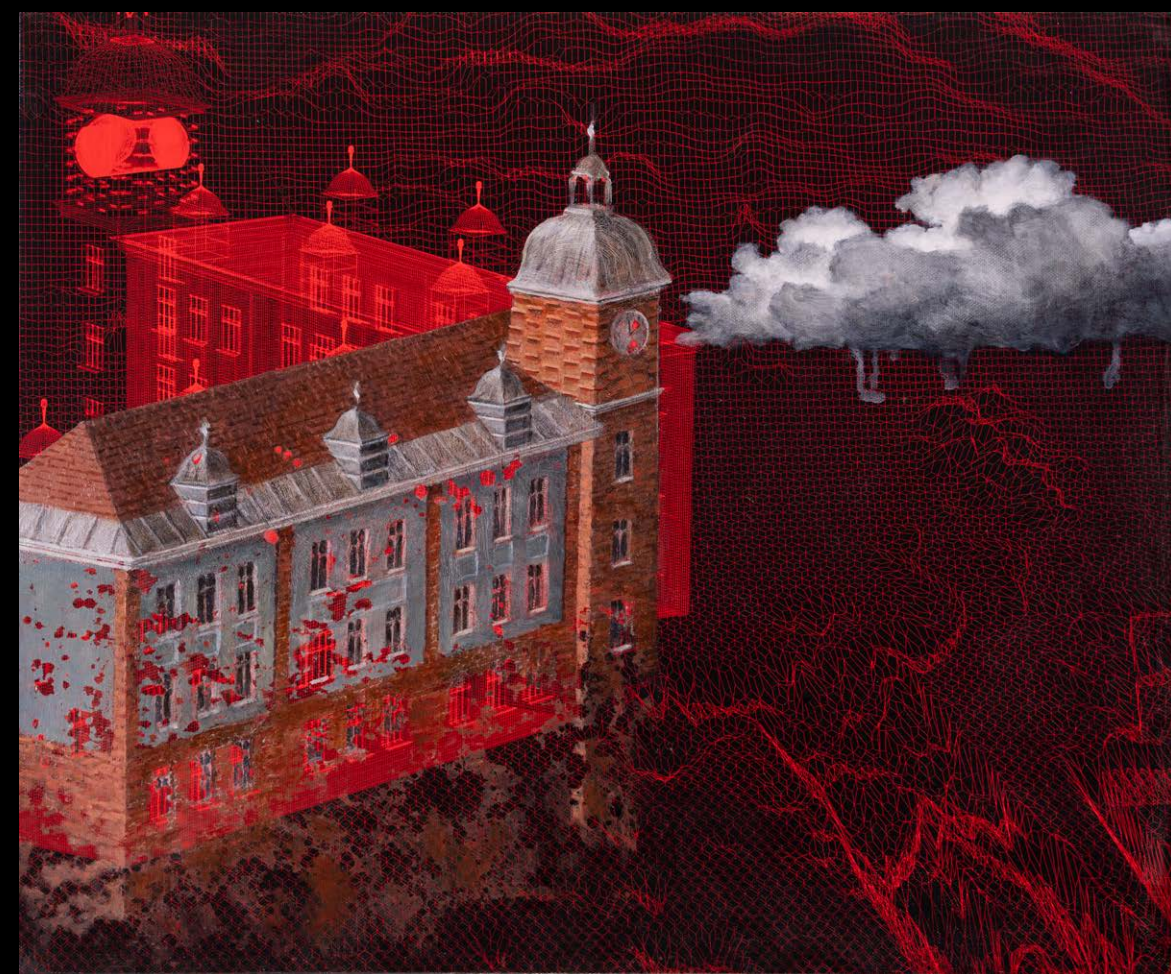

Aleksij Kopal, Pentagon (studija), 2024, print računalniške matrice, akril, olje, platno, 50 x 60 cm

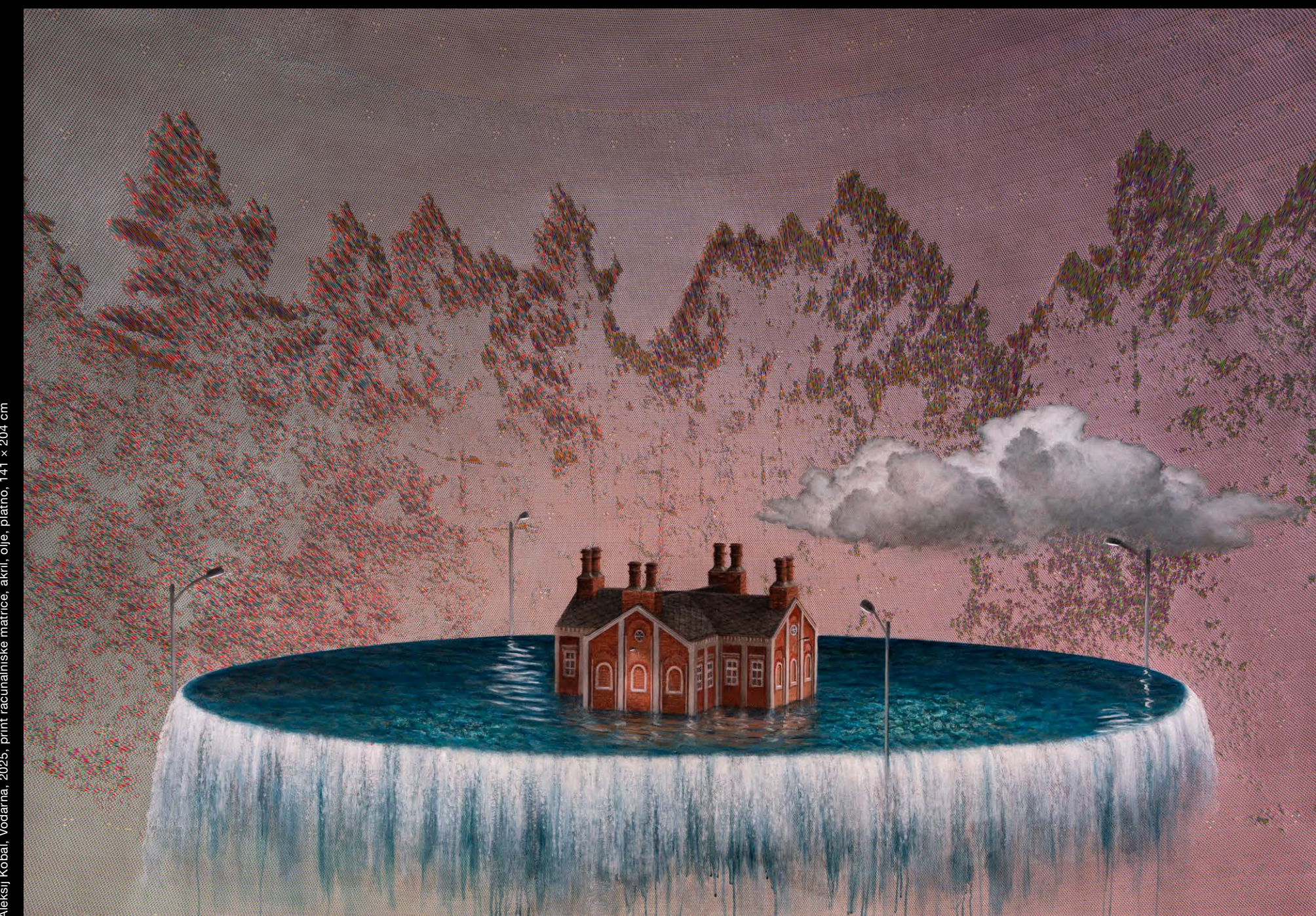
Aleksij Kopal, Kitajski zid, 2024, monotipija, akril, olje, platno, 100 x 120 cm

Aleksij Kopal, Narcisov stolp, 2025, print računalniške matrice, akril, olje, platno, 120 x 100 cm

Aleksij Kopal, Vodarna, 2025, print računalniške matrice, akril, olje, platno, 141 x 204 cm

Aleksij Kopal, Gaza, 2024, print računalniške matrice, akril, olje, platno, 100 x 200 cm

Narcis Kantardžić, Narcisov stolp, 2025, digitalna matrica, print, akril, olje, platno, 120 x 100 cm (detalj)

Narcis Kantardžić, Babilonski stolp, 2016, olje, platno, 120 x 100 cm (detalj)

ALEKSIJ KOPAL in **NARCIS KANTARDŽIĆ**
NARCISOV STOLP

15. 4. – 6. 6. 2025

Aleksij Kobal in Narcis Kantardžić

»*Ko sem se prvič zazrl v Narcisovo sliko, natančneje, v njegov stolp, interpretacijo Bruegelovega Babilonskega stolpa, ali pa v njegove zloglasne goreče zvonike, se je v meni porodila nekakšna slutnja kataklizme. To ni bilo več vprašanje zgolj imaginarija ali osebnega prepoznavnega sloga, ki ga Narcis uvajavlja že vsaj 30 let, ampak vprašanje o nezavednem beleženju nekakšnega dramatičnega loka, začeniš z umetniško skupino ZVONO (1982–1992) kot napoved vojne v Bosni in Hercegovini in nadaljevanjem v naš nič manj grotesken čas, ki se postopoma najavlja.*«
Aleksij Kobal

S temi besedami je Aleksij Kobal opisal začetek sodelovanja z umetnikom Narcisom Kantardžićem. V Generali galeriji se prvič predstavljata s skupno razstavo z naslovom Narcisov stolp. Naslov ima dvoumen pomen, je večplasten in večpomenski. Lahko se navezuje na sliko Narcisa Kantardžića in na njegovo upodobitev stolpa ali pa govori o Babilonskem stolpu, prispodobni nečimrnosti in pohlepa, ki je, kot pravi Kobal, prispodoba za trenutno najbolj nevarnega narcisa Elona Muska.

Njuno slikarstvo se povezuje na nezavedni, podzavestni ravni. Skupne so jima vizije. Umetniška dela s tenkočutnostjo prikazujejo podobe prihodnosti in čas, ki nas bo dosegel. Sodelovanje se, bolj kot poskus slikarskega približevanja drug drugemu, opira na sporočilo in slutnjo o prihodnosti.

Motiv stolpa je Narcis Kantardžić uporabil tudi v instalaciji, ne samo v slikarstvu. Leta 1989 je bil v Banjaluki prvič predstavljen dokumentarni video predstave z zažigom stolpa. Goreč stolp je bila nehote napoved krvave prihodnosti, ki je zajela balkanske narode. Za njegovo ustvarjanje lahko rečemo, da je vizionarско. Tematika umetniških del Aleksija Kobala na pričujoči razstavi je večinoma reducirana na arhitekturne stavbe. Gre za samosvoja dela, ki pa se tematsko dotikajo Narcisovih stolpov. Kobalove zgradbe so stolpi (npr. umetniško delo z dvojčkoma v New Yorku, Kitajski zid ...). Slika z naslovom Narcisov stolp je enake velikosti kot Narcisov Babilonski stolp in se v podlagi opira prav na njegovo umetniško delo.

Likovna zamisel, pomembna za nastanek dela, se Kobalu porodi v naravi in jo fotografira. Lahko pa je tudi popolnoma abstraktna. Pozneje jo v računalniku popolnoma na novo skonstruira (npr. kót pogleda in objekt oblikuje po svoje). Eno takšnih del je slika z naslovom Pentagon. V resnici gre za vogalno stavbo (bivša Mladika), ki jo je Kobal oblikoval po svoje. Med enim od najinih pogovorov mi je dejal, da nič ni tako, kot se zdi. Kadri so lahko povečani ali pomanjšani. Scene so vnaprej domišljene. Pomembno pa je, da ne gre za štafelajno sliko, temveč za filmski kader.

Dela so predstavljena v tehnikah računalniške monotipije in neposrednega tiska na platno. Torej gre za dva različna tehnična postopka priprave podlage pred začetkom slikanja. Prvi postopek je zahteven, ker zaradi hitrega sušenja zahteva hiter oditis. Osnutek (risbo), narejen v računalniku, prenese v obliki fotokopije na platno, na katerega nato slika s tehniko olja in akrila. Pri drugem postopku pa mu risbo neposredno natisnejo na posebno platno. Gre za neposreden print, ki je brezhiben. Ta postopek je tehnična novost v njegovem slikanju.

Računalnik je tudi sicer osnova za vsa njegova dela, saj poglobitvi del slike nastane v računalniku. Osnutek naredi v 3D-programu. Tega Aleksij Kobal niti ne prikriva, saj je to čas, ki ga zdaj živimo. Pravi, da je njegov svet upodobitve računalniško brezhibna tkanina, ki prevzema naš prostor, nebo in čas. Umetniško izvirne podobe so kombinacija računalniške tehnologije s klasičnimi slikarskimi posegi. Na eni strani vidimo oblake, ki jih umetnik naslika ročno in neposredno aludirajo na izkušnjo romantike, na drugi strani pa je podlaga, ozadje slike, popolno oblikovana računalniška matrica, ki je nekakšna strukturirana nova realnost, ki nas obdaja.

Med barvami izstopa rdeča, ki kot kri, simbol življenja, kaplja po platnu.

■ Petra Bizilj Silva, kustosinja razstave

NARCISOV STOLP

Na njegovih slikah ni figur. Meni, da so nepotrebne. Figura je gledalec, ki opazuje sliko. Njegov pogled miselno vstopi v sliko. V njeno zgodbo, ki je odvisna od načina razmišljanja vsakega posameznika, ki vstopa vanjo. Pri delu z naslovom Rojstvo kolosa ne gre za figuro v klasičnem pomenu, temveč bolj za fantazmo Kolosa, ki obvladuje svet. Predloga za delo je bila slika z naslovom Kolos (El Coloso) iz obdobja 1808–10, ki jo pripisujejo Franciscu de Goyi. Prikazuje velikana v središču platna. Na njegovem obrazu morda prepoznamo Muskove poteze, ki je prispodoba ameriške politike današnjega časa. Umetniška dela Aleksija Kobala posegajo po aktualno-družbeno-političnem stanju prostora, v katerem živi in ustvarja.

Slikarstvo Narcisa Kantardžića zaznamo kot klasično in hkrati nadčasovno. V njegovih umetniških delih se redko najde prostor za človeka. Če pa je, gre večinoma za človeka, zazrtega proti obzorju. Figura, postavljena in obrnjena s hrbtom proti nam, ki stoji pred krajino in jo opazuje. Motiv srečamo že pri nemškem romantičnemu slikarju Casparju Davidu Friedrichu s konca 18. in začetka 19. stoletja.

Kantardžićev prepoznavni motiv je postal slikanje stolpa v brezčasni fantazijski pokrajini. Arhitektura, ki je (bo) preživela človeka. Iz njegovih stolpov se kadi dim, ki morda naznanja nekaj zlovesčega. Pokrajine se spreminjajo, motiv stolpa pa je stalnica v njegovem slikarstvu že več kot 40 let. Stolp je simbol (osebne) civilizacije, ki jo umetnik doživlja in je njegov avtoportret. Kot nezavedna arhitektura tesnobne v različnih oblikah in predstavitvah. Osebnne izkušnje so se pretočile v simbol stolpa.

Slike Narcisa Kantardžića in Aleksija Kobala prikazujejo namišljen svet, ki se opira na današnji čas. Narcisov stolp se predstavlja kot njun podzavestni svet, ki je ves čas obdan z grožnjo in kjer je lepota zgolj navidezna.

BIOGRAFIJA

Aleksij Kobal se je rodil 23. oktobra 1962 v Koprju. Leta 1986 je diplomiral na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri profesorju Janezu Berniku. Podiplomski študij iz slikarstva je končal leta 1993 pri profesorici Metki Krašovec.

Že leta 1981 je na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo prejel Plečnikovo nagrado za dosežke na področju likovnega udejstvovanja, leta 1995 veliko nagrado Majskega salona in leta 2016 nagrado Prešernovega sklada.

Imel je številne razstave doma in v tujini.

Štiri leta je sodeloval s tolkalsko skupino The Stroj, poleg tega je soavtor več glasbenih projektov. Napisal je knjigo Glas. Kot svobodni umetnik živi in dela v Ljubljani.

Narcis Kantardžić se je rodil 7. aprila 1958 v Dreventi v Bosni in Hercegovini. Leta 1982 je končal Akademijo likovnih umetnosti v Sarajevu pri profesorju Miloradu Čoroviću. Konec osemdesetih let prejšnjega stoletja je postal asistent in vpisal podiplomski študij slikarstva in restavracije.

Bil je ustanovni član skupine ZVONO. Leta 1982 je s kiparjem Aleksandrom Sašo Bukvičem ter slikarji Seadom Čizmičem, Biljano Gavranović in Sadkom Hadžihasanovićem ustanovil skupino ZVONO, ki se ji je pozneje pridružil še fotograf Kemal Hadžić. Skupina je delovala do leta 1992.

Od leta 1984 je član društva ULU BIH, od leta 2007 pa član Društva likovnih umetnikov Maribor.

Udeležuje se slikarskih in kiparskih kolonij. Prejel je številne slovenske nagrade za slikarsko ustvarjanje.

Razstavlja samostojno in na preglednih razstavah sodobne umetnosti doma in v tujini. Poleg slikarstva in kiparstva se je ukvarjal z videom, instalacijo, scenografijo in performansom. Zadnja leta je predan slikanju in grafiki.

Od leta 1994 živi in ustvarja v Celju.

Narcis Kantardžić, Babilonski stolp, 2016, olje, platno, 120 x 100 cm

Narcis Kantardžić, Brez naslova, 2005, olje, platno, 98 x 148 cm

Narcis Kantardžić, Brez naslova, 2025, olje, platno, 70 x 50 cm

Narcis Kantardžić, Brez naslova, 1988, olje, platno, 59 x 40 cm

Narcis Kantardžić, Brez naslova, 2013, olje, platno, 73 x 77 cm

Narcis Kantardžić, Brez naslova, 2025, kovinska ploščica, olje, 209 x 150 cm